

d ů v o d ů:

Žalovaný napadá rozhodnutí odvolacího soudu podle § 503 čís. 2 a 4 c. s. ř. pro vadnost řízení a pro nesprávné právní posouzení, není však se žádným z těchto dovolacích důvodů v právu. Vadností řízení jest mu především, že rozsudek spočívá na výpovědích svědků, vyslechnutých dožádanými soudy na dožádání samosoudce, jehož procesní úkony byly usnesením odvolacího soudu ze dne 28. listopadu 1927 prohlášeny za zmatečné. Zmatečností byly postiženy procesní úkony samosoudce, jenž místo senátu neprávem spor projednával a rozhodl, zvláště tedy také jeho průvodní usnesení o výsledku svědků dožádanými soudy, nikoliv však tyto výsledky. Ana při novém jednání byla průvodní usnesení samosoudce nahrazena průvodními usneseními senátu stejného obsahu, neměla okolnost, že svědci nebyli dožádanými soudy znova vyslechnuti, na konečné rozhodnutí rozepře vůbec vlivu, proto ji nelze pokládati za vadu, která byla způsobila zameziti úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře, jak vyžaduje dovolací důvod čís. 2 § 503 c. ř. s. Vadu řízení nelze spatřovati ani v tom, že svědci byli vyslechnuti soudem dožádaným nikoli přímo soudem procesním, neboť útraty, spojené s bezprostředním výsledkem svědků u procesního soudu, byly by bývaly nepoměrně vysoké, a v takovém případě jest podle § 328 čís. 3 c. ř. s. přípustno, by byli svědci vyslechnuti soudem dožádaným. Postup procesního soudu byl tímto zákonným předpisem odůvodněn a odvolacím soudem právem schválen. Tvrzení, že ani odvolací soud nenašel pro něj odůvodnění, jest v rozporu s obsahem jeho rozsudku. Žalovaný sám neměl proti výsledku svědků dožádanými soudy námitek, dokud rozepři projednával samosoudce a dokud mu nebylo uděleno právo chudých, z jeho dovolacích vývodů pak nelze poznati, v čem by spočíval nepříznivý vliv výsledku svědků dožádanými soudy na úplné vysvětlení a důkladné posouzení sporu.

Čís. 8976.

Pozemková reforma.

Podána-li na soud stížnost do rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, jímž udělen zásadní souhlas k dohodě mezi vlastníkem zabraného majetku a městskou obcí ohledně odškodného za znehodnocení pozemků při zřízení vodovodu s podmínkou, že poměrná část odškodného bude v případě převzetí znehodnocených pozemků sražena z příslušné přejímací ceny v tom případě, kdyby čsl. stát tyto pozemky při provádění pozemkové reformy převzal, jest stížnost pro předčasnost nepřipustná potud, pokud se v rozhodnutí Státního pozemkového úřadu rozhoduje vtomně i o budoucí přejímací ceně za nemovitosti, jinak jest nepřipustná pro vyloučení pořadu práva.

(Rozh. ze dne 23. května 1929, R I 324/29.)

Soud první stolice odmítl jako nepřipustnou a předčasnou stížnost vlastníka zabraného majetku do rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ve věci odškodného ujednaného dohodou mezi vlastníkem velkostatku a obcí M. na 457.680 Kč za znehodnocení polesí zřízením vodovodu pokud byla v rozhodnutí vyslovena podmínka srážky tohoto odškodného zcela nebo z části z příští přejímací ceny v případě převzetí těchto polesí pro stát československý. Důvody: § 46 náhradového zákona mluví jen o rozhodnutí o přejímací ceně, do něhož si lze stěžovati. Napadené rozhodnutí není však takovýmto rozhodnutím, nýbrž uděluje jen zásadní souhlas k dohodě mezi vlastníkem a městskou obcí M. ohledně zřízení vodovodu a tento souhlas uděluje s podmínkou, že poměrná část odškodného ve výši 457.680 Kč mezi jmenovanými stranami umluvené bude v případě převzetí znehodnocených polesí sražena z příslušné přejímací ceny v tom případě, kdyby stát československý při provádění pozemkové reformy tato polesí převzal. Stěžovatelé sice poukazují k tomu, že v napadeném rozhodnutí se již předem ustanovuje peníz, který má být z přejímací ceny v případě převzetí těchto polesí sražen, čímž se nepřímo rozhoduje v určité části o příští přejímací ceně, která by tím byla ve svém celku dotčena, a že nesprávně bylo přihlíženo k předpisům zákona náhradového, pročť se brání stížností proti určení srážky vůbec a zejména srážky ve výši 457.680 Kč. Avšak náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n. přesně vymezuje v § 46 (2), kdy vlastníku přísluší právo stížnosti, ustanovuje, že se tak může státi jen v případě určení a vypočítávání přejímací ceny a jen z důvodů tam uvedených. Stěžovatelé uplatňují, že řečená polesí nebyla dosud vůbec státem převzata a tudíž ani přejímací cena za ně stanovena, poukazující ještě k tomu, že není dosud jisto, zda k převzetí vůbec dojde, co bude převzato a kdy. Řešení otázky, zda v nynějším období věci neměl se Státní pozemkový úřad zabývati příští přejímací cenou a zda vzhledem k ustanovení § 44 náhradového zákona mohl podle předpisů tohoto zákona určit přejímací cenu ohledně nemovitostí teprve při jich přejímání, lze se stěžovatelům domáhati jen opravnými prostředky určenými zákonem pro řízení správní, nikoliv cestou soudní. Rekursní soud zrušil napadené usnesení i s předchozím řízením jako zmatečné a odmítl stížnost vlastníka zabraného majetku proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu. Důvody: Vyřízení Státního pozemkového úřadu vydáno bylo ve smyslu záborového zákona § 7; o převzetí velkostatku a stanovení přejímací ceny za něj podle §§ 41 a zejména 46 a násl. náhradového zákona, jak je patrné z údajů stěžovatele, se nejedná, a není proto zemský civilní soud povolán podle zákona, by rozhodoval o opatření Státního pozemkového úřadu. Takové přezkoumání není přikázáno vůbec soudům a není proto pořad soudní přípustný. První soud neprávem dal podanou stížnost k vyjádření Státnímu pozemkovému úřadu, a když stížnost pak zamítl jako předčasnou (a také nepřipustnou), považoval se již za povolána o stížnosti rozhodovati, ač jinak z důvodů napadeného usnesení jest patrné, že zaujímá správné stanovisko. Pak ale měla být stížnost

odmítnuta pro nepřípustnost soudního pořadu a, když se tak nestalo, činí tak rekursní soud, ke kterému se věc dostala na podaný opravný prostředek ve smyslu § 42 j. n., kterýž předpis platí i pro řízení nesporné, jak jest patrno z jeho souvislosti s § 41 j. n. (viz též Ott: Rechtsfürsorgeverfahren str. 215 čís. 3). Při tom usnesení prvního soudu i řízení u něho provedené se jako zmatečné zrušuje (§ 42 j. n., § 477 čís. 6 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, upravil a opravil však rozhodnutí nižších soudů ve výroku v ten rozum, že se stížnost do napadeného usnesení Státního pozemkového úřadu odmítá jako pro předčasnost nepřípustná jen potud, pokud se v usnesení tom rozhoduje vtomně i o budoucí ceně přejímací za nemovitosti, o něž jde, o kteréž ceně rozhodnutí bude teprve v případě, že Státní pozemkový úřad nemovitosti ty převezme, pokud se týče pokud usnesení to na takové budoucí rozhodnutí o ceně přejímací bude míti vliv, kdežto jinak se odmítá pro nepřípustnost pořadu soudního.

D ů v o d y:

Obě nižší stolice odvrhují stížnost do usnesení Státního pozemkového úřadu, jenže každá z jiných formálních důvodů. Odvrhnutí jest správné a není tu podmínek § 16 nesp. říz., pročež dovolací stížnost nemohla míti úspěch. Jde jen o to, která stolice má se svými důvody pravdu. Poněvadž podle § 46 náhr. zák. stížnost do případného budoucího rozhodnutí o přejímací ceně přísluší skutečně před řádné soudy, jinak však předmět, o němž usnesení Státního pozemkového úřadu jest vyneseno — t. j. otázka schválení disposičních aktů vlastnických Státním pozemkovým úřadem podle § 7 nov. znění zák., — před ně nepatří, bylo výrok nižších stolic, z nichž tedy každá má pravdu, ale jen z části, upravití a opraviti tak, jak se stalo.

Čís. 8977.

Nedostaví-li se žalovaný v řízení na okresním soudě k prvému líčení rozepře, nelze při vynesení rozsudku hleděti k přípravnému spisu zaslánému jím na soud. Lhostejno, že žalobce při líčení rozepře popřel obsah přípravného spisu a o jeho opaku nabídl důkaz.

Konal-li se v řízení na okresním soudě odděleně první rok, k němuž se dostavily obě strany, nemá popření žalobního děje žalovaným procesuálního významu.

(Rozh. ze dne 23. května 1929, R I 345/29.)

O žalobě, zadané na okresním soudě, byl konán dne 8. května 1928 první rok. Po něm žalovaná strana podala, soud přijal a žalující straně dne 16. června 1928 doručil přípravný spis, v němž žalovaná strana žalobní nárok v celém rozsahu popřela, vylicila skutkový děj podle svého a navrhla zamítnutí žaloby s povinností žalující strany k náhradě útrat